

Gaan!

Vandaag

De 78-jarige **Lee 'Scratch' Perry** is een regelrechte legende. Vanavond treedt hij op in Gebr. de Nobel, het nieuwe poppodium van Leiden. Deze Jamaicaan is de afgelopen vijftig jaar een van de belangrijkste figuren voor de reggae geweest. Hij wordt erkend als pionier van de zogenaamde dubmuziek: een combinatie van een groot aantal stijlen uit zijn vaderland - ska, reggae en rocksteady verweven met elektronische technieken. Zijn live optredens zijn legendarisch. De excentrieke rastaman draagt daarbij zelfgemaakte kleding waar hij vaak uitzinnig, maar stijlvolle hoofddeksels bij opzet.

Lee 'Scratch' Perry.

Morgen

In de Kapelzaal naast de Leidse Schouwburg is morgenavond de derde aflevering van Lachstof. Na Carolien Borger en Pepijn Schoneveld is het nu de beurt aan **Emilio Guzman**. In 2010 won hij de publieksprijs op het Leids Cabaret Festival en sindsdien maakt hij carrière in het kielzog van zijn broer Javier Guzman. Twee seizoenen toerde hij al door het land, maar naar Leiden kwam hij niet meer. Tot nu. In de Kapelzaal speelt hij voor een gezelschap van tachtig à negentig bezoekers. De voorstelling was zo snel uitverkocht dat een nieuwe show is gepland en wel op woensdag 1 april in Theater Ins Blau.

Uit

Anders schilderen na operatie

'Festivité en rouge' van Jan van Lokhorst (2014). FOTO HERMEN BUURMAN

Theo de With
t.de.with@hollandmediacombinatie.nl

Leiden * Terwijl de Nieuwe Rijn zich in kerstsfeer hult, is in galerie Van der Vlist een zomerse sfeer gecreëerd. De Goudse schilder Jan van Lokhorst is daar verantwoordelijk voor. De kleuren, vrolijkheid en levenslust spatten van zijn doeken af.

„De meeste schilderijen heb ik inderdaad in de zomer gemaakt”, vertelt de 60-jarige kunstenaar. „Ik heb een oude boerderij in het midden van Frankrijk en daar mag ik graag werken.”

Van Lokhorst heeft die vrijheid nu. Aan het Groene Hart Lyceum in Alphen aan den Rijn heeft hij 22

jaar les gegeven. Sinds hij daarmee gestopt is, kan hij zich volledig op het schilderen storten. „Dat is natuurlijk heerlijk, want ik stond altijd in tweestrijd. Moest ik de meeste energie stoppen in het onderwijs of in het atelier?” Die keuze werd voor hem gemaakt. Zijn toenemende doofheid belette hem om nog langer voor de klas te staan.

Schreeuwen

„Op een gegeven moment was mijn gehoor nog maar vijftien procent”, zegt Jan van Lokhorst. „Mijn sociale leven was totaal naar de knoppen. Mensen moest tegen mij schreeuwen. Ik kwam nauwelijks de deur meer uit.” In het Leids Universitair Medisch Centrum (LUMC) werd hij succes-

vol geopereerd. „De tranen liepen over mijn wangen toen ik weer kon horen. Met behulp van een ingenieus gehoorapparaat kan ik weer communiceren.”

Deze ingreep had ook grote invloed op zijn werk. „Jazeker, mijn schilderijen knallen sindsdien van de muur. Mijn werk is extravert, kleurrijker en trefzekerder geworden.”

In galerie Van der Vlist is dat heel goed te zien. Aan de muren hangen grote doeken met kleuren als rood, blauw en geel. Hij wijst op een opvallend schilderij. „Kijk, dat zijn twee muzikanten op het strand in Mexico. In mijn werk zie je steeds vaker mensen opduiken. Het is niet meer zo abstract als vroeger. Het lijkt wel of ik minder bang ben voor mensen.”

„De tijd van experimenteren met verf is voorbij. Ik merk dat ik heel graag verhalen wil vertellen. Zo ben ik nu bezig om het bijbelboek Esther te illustreren. Dat verhaal zit vol erotisch en geweld. Daar zou een mooie film in zitten.”

Over de laatste tien jaar van zijn kunstenaarschap is zojuist een boek verschenen. „Je maakt weer even de balans op”, aldus Van Lokhorst. Tien jaar geleden had hij een grote expositie in het Van der Togt Museum in Amstelveen. „Dat was een grote eer. Een vervolg bleef daarna uit. Misschien omdat ik te eigenzinnig ben of omdat ik was ben van trends in de kunst.”

Jan van Lokhorst, t/m 14 december, galerie Van der Vlist, Nieuwe Rijn 26, Leiden, daarna wintertentoonstelling.

Con Amore: 'De dirigent is onze motor'

Heilig Vuur

In de Leidse regio is de belangstelling voor kunstbeoefening groot. Heilig Vuur volgt regiogenoten die zingen, dansen, acteren, schilderen of op andere wijze cultureel actief zijn. Vandaag: het Leidse koor Con Amore.

Dirigent Bernhard Touwen vertelt het koor hoe hij eens in het verkeer links en rechts door elkaar haalde, maar intuïtief toch de goede kant op stuurde. Het lijkt of hij afdwaalt van de repetitie, maar het tegendeel is waar. Met dit soort anekdotes geeft hij de leden van Con Amore het vertrouwen dat ze in staat zijn samen de juiste manier te vinden om de muziek uit te voeren. Ze pikken zijn humor op. De energie is voelbaar tijdens de repetitie in de Leidse Vredeskerk. „De dirigent is onze motor”, zegt Nico Knibbe, sinds 1961 lid. „Na elke repetitie ga ik opgewekt naar huis.” Berendien van Zanten is net zo enthousiast: „Je repeteert intensief en aan het eind van de avond zit je helemaal in de muziek.” Wil Kroon vult

aan: „Hij is altijd positief. Als je iets niet helemaal goed doet, zegt hij: 'Het is wel goed, maar...' En dan legt hij uit hoe je het kunt verbeteren.” „Hij stuurt ons geweldig goed aan”, zegt Janine Visser. Bep van Luijk: „Hij haalt alles eruit wat erin zit. We moeten uit het hoofd zingen, zodat we hem goed kunnen zien.” „Aan het eind van de repetitie gaat het altijd merkbaar beter dan aan het begin”, zegt Nico. „Het helpt dat hij goed kan voorzingen hoe hij het hebben wil.” Deborah Moy: „De muziek, vier cantates uit Bachs Weihnachts Oratorium, is zwaar. Maar toen ik de dirigent zag, dacht ik meteen: dat komt goed.” Naast vaste leden doen projectleden mee. Deborah is een van hen. Berendien begon als projectlid,

Zangkoor Con Amore uit Leiden.

FOTO JAN VAN RIJN

maar is als vast lid niet meer weg te slaan bij Con Amore. Van zijn kant is Bernhard Touwen ook verknocht aan het koor. „Het zit 'm al in de naam: Con Amore, met liefde. De mensen hebben oprechte aandacht voor de muziek en voor elkaar. Ze musiceren echt samen. Soms moet ik een moeilijke partij met één stemgroep extra oefenen. Dan wacht de rest geduldig af. Ruimte geven en ruimte nemen: dat kan Con Amore goed.” De saamhorigheid beperkt zich niet tot de muziek. „Wie lid wordt, voelt zich meteen opge-

nomen”, zegt Deborah. „Ik heb ook bij andere koren gezongen. Con Amore is het eerste koor waar ik in de pauze direct met anderen samen koffie dronk.” „We hebben naast het zingen veel gezelligheid”, zegt Wil, die al 33 jaar meedoet en nog lang niet aan stoppen denkt. Bep van Luijk: „We hebben nieuwjaarsrecepties en besteden altijd aandacht aan verjaardagen.” Maar de belangrijkste bron van vreugde blijft de muziek. Ook bij Bernhard Touwen straalt het plezier eraf. „Bij amateurkoren zoek je altijd naar balans tussen

techniek en muzikaliteit. Met veel oefenen bereiken we een bevredigend technisch niveau. En de muzikaliteit is volop aanwezig bij Con Amore. Ze begrijpen de metaforen waarmee ik de muziek verduidelijk, of wat Bach zelf over zijn muziek schreef. Dit koor staat voor open voor de symboliek in zijn muziek.”

Maarten Baanders

Con Amore, Concerto Brabant en solisten, Weihnachts Oratorium (Bach), do 11 dec, 20.00 uur, Pieterskerk, Leiden. www.con-amore.nl